

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Gömöri Tibor ügyvéd (6000 Kecskemét, Rákóczi utca 14. II/4.) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Klamár István jogtanácsos által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti perében a Tolna Megyei Bíróság 2007. május 29. napján kelt 10.P.20.220/2005/46. számú ítélete ellen a felperes által 48. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében - fellebbezett részében - helybenhagyja, a perköltség tekintetében részben megváltoztatja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 212.700 (kettőszáztizenkettőezer-hétszáz) forint elsőfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 41.200 (negyvenegyezer-kettőszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A felperes egyéni vállalkozó fia, ifj. xy vezette a felperes tulajdonát képező XXX-000 forgalmi rendszámú tehergépkocsiból és az XXX-000 forgalmi rendszámú pótkocsiból álló jármű szerelvényt 2003. március 7. napján, amikor 16:45 órakor T-i lakott területén a T-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedési Osztály Közlekedésrendészeti Alosztályának intézkedő rendőrei igazoltatták és megállapították, hogy a tehergépkocsi bal hátsó belső gumiabroncsa hosszirányban szét van repedve. Megállapították azt is, hogy a tehergépkocsi farakománya nincs megfelelően rögzítve, illetve, hogy a tehergépkocsi a forgalmi engedélyébe bejegyzettekhez képest a megengedettnél nagyobb össztömegű pótkocsit vontat.

Az intézkedő rendőrök szabálysértések elkövetését közölték a gépjárműszerelvény vezetőjével, aki ezt nem ismerte el. Ezt követően a rendőrök a tehergépkocsi forgalmi engedélyének műszaki lapját elvették és szabálysértési feljelentést kezdeményeztek. Az átadott igazolás mellett a járműszerelvény telephelyig történő közlekedését biztosították.

A K-i Rendőrkapitányság, mint szabálysértési hatóság a felperest és ifj. xy-t a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt pénzbírsággal sújtotta. A határozatok ellen az eljárás alá vont személyek által előterjesztett kifogások alapján a K-i Városi Bíróság az elsőfokú szabálysértési határozatokat megváltoztatta és az eljárásokat megszüntette. Megállapította, hogy az elsőfokú hatóság határozatában nem adta részletes indokát a szabálysértési felelősség megállapításának, a pótkocsin lévő fa megfelelően rögzítve volt, az intézkedő rendőrök a gépjárműszerelvény igazoltatása során mérést nem eszközöltek, így nem bizonyítható, hogy a járműszerelvény rakománya a megengedett összsúlyt meghaladta, s a felperes által a xy Kft-től beszerzett és csatolt szakértői vélemény szerint a gumibroncs futófelületén lévő repedések a jármű menetstabilitását közvetlenül nem befolyásolták, a gumibroncs használata közvetlen balesetveszélyt nem okozott, így nem volt bizonyított a szabálysértés elkövetése.

A felperes a T-i Rendőrkapitányság alkalmazottainak intézkedése miatt 2003. április 9-én panasszal élt és kérte a gépjármű soron kívüli forgalomba történő visszahelyezését. A T-i Rendőrkapitányság 2003. április 18-án kelt határozatával a panaszt alaptalannak találta. A másodfokon eljáró T. Megyei Rendőrkapitányság az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A T-i Rendőrkapitányság a S. Város Önkormányzata Okmányirodájához 2003. március 11. napján kelt megkeresésével küldte meg az iratokat a közlekedésigazgatási intézkedések megtétele végett, a megkeresés az okmányirodához 2003. március 27-én érkezett. A S. Város Önkormányzatának Okmányirodája 2003. április 1. és 2003. április 18. napján kelt megkeresésében adatpontosítást kért a rendőrkapitányságtól annak tisztázása végett, hogy a 35/2000. (X.30.) BM rendelet 84.§-a (1) bekezdésének c) pontja alapján kérik-e a jármű forgalomból történő kivonását, avagy egyéb okból. A T-i Rendőrkapitányság végleges és egyértelmű válaszát 2003. április 25-én közölte az okmányirodával, ezt követően S. Város Önkormányzatának Okmányirodája 2003. április 28-án kelt határozatával rendelte el a tehergépkocsi forgalomból történő kivonását, majd a felperes által megvásárolt új gumibroncs felszerelésére tekintettel 2003. április 29-én határozott a forgalomba történő visszahelyezésről.

A felperes egyéni vállalkozó 2003. január 24. napján vállalkozási szerződést kötött a xy Rt-vel faanyag szállítására, amelyet a megrendelő nem teljesítés miatt 2003. április 8-án felmondott. A felperes a solti székhelyű xy Kft-vel 2003. március 3. napján kötött szerződést papírfá szállítására, illetőleg alvállalkozói szerződést belső anyagmozgatásra és közúti árufuvarozásra. A megrendelő a szerződéseket 2003.

április 11. napján ugyancsak felmondta, mert a teljesítést a felperes nem kezdte meg.

A xy Rt-vel és a xy Kft-vel kötött szerződések teljesítésének idején a felperes tevékenységi köre a faanyag szállításán kívül zöldség, gyümölcs és építőanyag szállítására is kiterjedt. 2003. március-április-május hónapokban a felperes - a perbeli járműszerelvényt is bele értve - rendelkezett olyan gépjárműparkkal, amellyel a xy Rt-vel és a xy Kft-vel kötött szerződéseket teljesíteni tudta volna. A perbeli gépjármű szerelvény forgalomból történő kivonása következtében mindkét szerződést nem, de a xy Rt-vel kötött vállalkozási szerződést teljesíteni tudta volna. A xy Kft-vel kötött szerződések megrendelő általi felmondásának oka az volt, hogy a perbeli gépjármű szerelvény forgalomból történő kivonása miatt nem tudta megkezdeni a teljesítést a felperes.

A felperes a xy Rt-vel kötött szerződés felmondása miatt 750.000 forint, a xy Kft-vel kötött szerződés felmondása miatt pedig 700.000 forint haszontól esett el..

A felperes az alkalmazásával álló xy munkavállaló munkaviszonyát 2003. június 11. napján, xy 2002. július 17-én létrejött munkaviszonyát 2003. szeptember 12. napján, míg xy 2003. április 1. napján létrejött munkaviszonyát 2003. június 16-án felmondta, e munkavállalók alkalmazása folytán 2003. március 7-től munkaviszonyuk megszűnéséig összesen 822.859 forint munkabért és járulék költséget fizetett ki a felperes.

A felperes keresetében kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest 3.000.000 forint elmaradt haszon és annak 2003. március 7-től a kifizetés napjáig járó törvényes kamata és perköltség megfizetésére, állítva, hogy az alperes jogellenesen járt el 2003. március 7. napján a helyszíni intézkedés során, mivel a jármű műszaki lapja elvételének jogszabályi feltételei nem álltak fenn. További jogsértésként hivatkozott arra is, hogy az alperesek közlekedési igazgatási hatósági eljárás lefolytatására jogszabályban megjelölt határidőt elmulasztva késedelmesen küldte meg az iratokat S. Város Önkormányzatának, emiatt a felperesnek nem volt lehetősége a kérelhárítás érdekében bármilyen intézkedés megtételére.

A perben lefolytatott igazságügyi szakértői bizonyítás eredményére tekintettel a felperes keresetét az elmaradt haszon tekintetében 1.450.000 forintra és kamataira szállította le, ugyanakkor kérte ezen az összegen túlmenően az alperes marasztalását 822.859 forint bér és járulékköltség és annak 2003. szeptember 12-től a kifizetés napjáig járó törvényes kamatai megtérítésére is.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, állítva, hogy az alperes alkalmazottainak 2003. március 7-i helyszíni intézkedése jogszerű volt, továbbá, hogy a kár nem következett volna be, ha a felperes kárenyhítési kötelezettségének eleget tesz. Állította azt is, hogy a közlekedési igazgatósági hatósági eljárás elhúzódása nem az alperes magatartásával, hanem S. Város Önkormányzata Okmányirodájának késedelmes ügyintézésével áll okozati összefüggésben.

A jogalapon túl vitatta a felperes keresetének összegszerűségét is.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 700.000 forint kártérítést és annak 2003. június 1-től a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és úgy rendelkezett, hogy költségeiket a peres felek maguk viselik.

A 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 84.§-a (1) bekezdésének c) pontja és 85.§-ának c) pontja alapján megállapította, hogy az alperes alkalmazottainak 2003. március 7-i helyszíni intézkedése nem volt jogellenes, hiszen a perben fényképekkel dokumentált adat állt rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy a tehergépkocsi bal hátsó belső gumiabroncsa hosszirányban szét volt repedve.

Megállapította ugyanakkor, hogy az alperes a 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 84.§-ának (3) bekezdése szerinti három napon belüli intézkedési kötelezettségének a közlekedési igazgatási hatóság részére történő irattovábbítás tekintetében nem tett eleget, hiszen az adatokat teljes terjedelmében csak 2003. április 26-án bocsátotta az alperes S. Város Önkormányzatának Okmányirodája rendelkezésére, amely késedelem olyan felróható mulasztás az alperes terhére, amely alól kimenteni magát nem tudta, és amelyért így a Ptk. 349.§-a alapján kártérítési felelősséggel tartozik.

A perben beszerzett igazságügyi könyvszakértői és igazságügyi erdőgazdálkodási szakértői vélemények egybehangzó megállapításai alapján megállapította, hogy az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben a felperest a xy Kft. által kötött szerződéssel okozati összefüggésben érte kár elmaradt haszon formájában, a xy Rt-vel kötött szerződést ugyanis a perbeli gépjármű kiesése ellenére, meglévő további gépjárműveivel a felperes teljesíteni tudta volna. Az összegszerűségében a felek által nem vitatott szakértői vélemény alapján állapította meg e tekintetben az elmaradt haszon, mint kár összegét és ennek megfizetésére kötelezte az alperest.

Alaptalannak találta a munkabér és járulék költségei tekintetében előterjesztett 822.859 forintos kártérítési igényt, megállapítva, hogy a felek vállalkozási szerződése minden, a teljesítéssel kapcsolatos költséget a felperesre terhelte, amelyet a perben kirendelt könyvszakértő az elmaradt haszon megállapítása során a szerződés teljesítéséből elérhető árbevétellel szemben elszámolt. E költségek között szerepeltek a szerződés teljesítéséhez kapcsolódó munkaerővel járó költségek is, így ennek figyelembe vételét követően a munkavállalók részére kifizetett munkabér és a munkáltatót terhelő járulékok további tényleges kárként nem értékelhetők.

A perköltség tekintetében megállapította, hogy a pertárgy értéke 3.000.000 forint elmaradt haszon és 822.859 forint tényleges kár címén előterjesztett keresetre tekintettel 822.859 forint volt. A pertárgy értékhez viszonyítva az alperes nagyobb arányban lett pernyertes, tiszta pernyertességének értéke 3.100.000 forint, amely

alapján 155.000 forint képviseleti költségre tarthatna igényt. Az illeték-feljegyzési jogos perben a felperes lerótt 180.000 forint kereseti és 180.000 forint közbenső ítélet elleni fellebbezési eljárási illetéket és előlegezett 226.416 forint, majd 47.922 forint szakértői díjat, így összesen 634.338 forintot. A felperes 20 %-os pernyertességére tekintettel az általa előlegezett 634.338 forintból 126.800 forint megtérítésére tarthatna igényt az alperestől. A két összeget egybevetve úgy ítélte meg, hogy az lényegi eltérést nem mutat, ezért a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján határozott arról, hogy a felek a perbeli költségeiket maguk viselik.

Az ítélet megváltoztatása és a módosított keresetnek való teljes helyt adás iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte továbbá a perköltség viselés vonatkozásában a Pp. 81. §-ának (2) bekezdése alapján az alperes elsőfokú perköltségben marasztalását. Fellebbezésére lerótt 94.400 forint eljárási illetéket.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a szakértői véleményekből helytelen következtetés levonásával tévesen állapította meg azt, hogy a xy Rt-vel kötött szerződés teljesítésére a perbeli gépjármű forgalomból történő kivonása mellett is képes lett volna a felperes, így az a felperest e körben ért kárral okozati összefüggésben nem áll. Hivatkozott xy igazságügyi könyvszakértő szakvéleményének 8. oldalán rögzítettekre, amely szerint „megfelelő fuvarszervezés mellett is problémássá vált a két megrendelő felé a teljesítés, amikor az egyik darus gépkocsi kiesett”. Hivatkozott arra is, hogy tévesen utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy az elsőfokú eljárásban mindkét fél úgy nyilatkozott, hogy a szakértői vélemények végső megállapításait nem vitatták. Állította, hogy a felperes ilyen nyilatkozatot nem tett. Kifogásolta az elsőfokú bíróság ítéletének a perbeli gumiabronccsal, illetőleg a rendőri helyszíni intézkedéssel kapcsolatos megállapításait is, azokat jogszabálysértőnek tartva. Továbbra is állította, hogy a felperes a két szerződés felmondását követően néhány hónap múlva a perbeli járműszerelvény személyzetének (három fő) munkaviszonyát kénytelen volt felmondani, ezért álláspontja szerint a részükre kifizetett munkabér és járuléakai tekintetében a felperest ténylegesen kár érte, ezért az elsőfokú bíróság elutasító ítélete ebben a körben iratellenes és megalapozatlan.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés a per főtárgyát illetően alaptalan, a perköltség vonatkozásában az alábbiak szerint alapos:

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen, a bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg, ezért azt a másodfokú bíróság is elfogadta ítélezése alapjául.

A felperes fellebbezésében a 2003. március 7-i helyszíni intézkedéssel és a gumiabroncs állapotával kapcsolatban kifejtetteket a másodfokú bíróság érdemben arra tekintettel nem vizsgálta, hogy az alperes a közlekedési igazgatási hatósági eljárásra történő késedelmes iratmegküldése miatt az elsőfokú bíróság által alperes

terhére megállapított jogellenes magatartást fellebbezéssel nem támadta, így az alperesi jogellenes magatartás - mint a kártérítési felelősség megállapításának egyik feltétele - jogerősen megállapításra került.

Az okozati összefüggés körében az elsőfokú bíróság a perben beszerzett igazságügyi könyvszakértői vélemény 8. oldalán kifejtettek, továbbá az ezzel egybecsengő erdőgazdálkodási szakértői vélemény megállapításai alapján helyesen állapította meg, hogy a felperes a perbeli gépjármű szerelvény kiesése ellenére a xy Rt-vel kötött szerződést meglévő további gépjárműveivel teljesíteni tudta volna. A fellebbezési hivatkozással szemben a másodfokú bíróság álláspontja szerint nincs ellentmondás a könyvszakértői vélemény 8. oldalán rögzítettekben.

A szakértői vélemény szerint „mind az öt szerelvény alkalmas volt faanyag szállítására, de speciális feladatokra az utolsó két szerelvény a mérvadó, amelyik daruval is felszerelt. Egyébként igen jelentős volt a felperes egyéb fuvarozása is (burgonya, zöldség, gyümölcs stb.), ott is tudta foglalkoztatni és oda is kellett. Megfelelő fuvarszervezés mellett is problémássá vált a két megrendelő felé a teljesítés, amikor az egyik darus gépkocsi kiesett. Csak akkor tudta volna teljesíteni a szerződéseket, ha alvállalkozót von be, vagy megfelelő tehergépkocsit bérel. Ezek híján, ha mindkét szerződés nem is, de a xy Zrt. „szállítás igényét a megmaradt egy darab darus gépkocsival el tudta volna látni”.

A fentiek értelmezése során a másodfokú bíróság semmilyen aggályos vagy ellentmondó megállapítást nem tapasztalt. Az elsőfokú bíróság az egyértelmű szakértői véleményt helyes értékelve hozta meg ítéletét és állapította meg, hogy a xy Zrt-vel kötött szerződés teljesítésének elmaradása a perbeli gépjármű szerelvény forgalomból történő kivonásával nem állt okozati összefüggésben.

Ugyancsak helytállóan utasította el az elsőfokú bíróság a munkabér és járulék címén a perbeli gépjármű szerelvény személyzetének kifizetett költségek tekintetében előterjesztett keresetet is az elsőfokú ítéletben kifejtett helyes indokok alapján.

Mindezekre tekintettel a per főtárgya tekintetben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Osztotta ugyanakkor a másodfokú bíróság a felperes fellebbezésében a perköltség vonatkozásában kifejtetteket. A Pp. 81. §-ának (2) bekezdése értelmében, ha a per kártérítésre irányul vagy egyéb olyan követelés iránt folyik, amelynek összegszerű megállapítása bírói mérlegeléstől függ, az ellenfelet akkor is kötelezni lehet a terhére megállapított marasztalási összegnek megfelelő perköltség megfizetésére, ha a bíróság a követelt összegnél kevesebbet ítélt ugyan meg, de a követelt összeg nem tekinthető nyilvánvalóan túlzottnak.

Tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárás pertárgy értékét, ugyanis az eredetileg előterjesztett 3.000.000 forintos pertárgy értékhez képest utóbb a felperes keresetét 1.450.000 forint + 822.859 forintra, azaz összesen 2.272.859 forintra szállította le. A pertárgy értékét a kereset leszállítása nem

befolyásolja, így tehát az eredeti 3.000.000 forintos pertárgy érték figyelembe vételével kellett a perköltséget számítani. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes által előterjesztett kártérítési igény nyilvánvalóan eltúlzottnak nem tekinthető, ezért alkalmazhatónak látta a Pp. 81. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat. A felperes keresetére és a közbenső ítélet elleni fellebbezésre lerótt illetékből, valamint az általa előlegezett szakértői díjból álló, összesen 634.338 forintból, így az alperest a felperes 23 %-os pernyertességére figyelemmel 145.900 forint megfizetésére, ezen túlmenően pedig a pernyertesség arányhoz igazodó ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére kötelezte, amelynek mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2) bekezdése alapján állapította meg.

A fellebbezés alaptalan volt, ezért a felperes a másodfokú eljárásban perköltséget nem igényelhet és a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján viselni tartozik az alperes másodfokú eljárásban felmerült jogi képviseleti díjból álló költségét, amelynek mértékét a fent hivatkozott rendelet 3.§-ának (2) és (5) bekezdése alapján állapította meg a másodfokú bíróság.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a felperes a közbenső ítélet elleni fellebbezésre lerótt 180.000 forintot, majd a közbenső ítélet hatályon kívül helyezését követően az elsőfokú bíróság által meghozott ítélet elleni fellebbezésre 94.400 forint illetéket.

Az Itv. 51.§-ának (1) bekezdése szerint, ha a 46-48. és az 50.§-ban szabályozott eljárásokban a bírósági határozatot a jogorvoslati eljárásban előadott kérelem, illetve ellenkérelem kereteire tekintet nélkül helyezi a bíróság hatályon kívül, a megismételt eljárásban a fél az illeték ismételt megfizetése alól mentesül.

A fenti illeték kedvezményre figyelemmel a felperes a 48. sorszámú fellebbezésén lerótt 94.400 forint illetéket tévesen rótt le, ezért annak visszatérítésére vonatkozó rendelkezés meghozatalát kérheti az elsőfokú bíróságtól.

P é c s , 2007. október 18.

Dr. Lábady Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Szentpéteri Dr. Bán Erzsébet s.k. bíró